

Commissie Welzijn

Vlaamse
Regering

Commissie 25.08.2020

**”De woonzorgcentra slagen er
duidelijk veel beter in om het
virus buiten te houden”**

Steven Van Gucht, persconferentie Nationaal
Crisiscentrum 24/8

Uitbraken sinds 15/6

- ▶ 34 voorziening met “uitbraak” (2 bevestigde besmettingen bij bewoners), waarvan:
 - × 18 afgesloten
 - × 16 nog verder opgevolgd
- ▶ 6 “grote” uitbraken (5 of meer bevestigde bewoners):
 - WZC Molenheide (Wijnegem)
 - WZC Milsenhof (Mechelen)
 - WZC Sint-Bartholomeus (Antwerpen)
 - WZC De Berk (Meerhout)
 - WZC Sint-Camillus (Wevelgem)
 - WZC Boeyé-Van Landeghem (Beveren)

1. Persoonlijke Beschermingsmiddelen (PBM)

1. Persoonlijke Beschermingsmiddelen (PBM)

- ▶ **Het facilitair bedrijf staat in voor PBM**
 - Leveringen (gratis) van mondmaskers en handalcoholgel aan voorzieningen tot minstens eind dit jaar
 - Opbouw van een (rollende) noodstock van 2 tot 3 maand
 - Binnen noodstock ook solidariteitsstock (afspraken binnen IMC)
- ▶ **Draaiboek voor voorzieningen**
 - Stock van minstens 1 maand
 - Aanbevolen stock van 3 maanden
- ▶ **Centrale verdeellijnen werden geoptimaliseerd**

1. Persoonlijke Beschermingsmiddelen (PBM)

	Stock WZC	Vlaamse stock
Chirurgische maskers	12.290.935	4.711.480
FFP2/FFP3-maskers	853.989	634.859
Brillen en faceshields	39.268	9.054
Handschoenen	26.423.870	4.131.500
Schorten	671.209	143.744
Alcogel	152.175 liter	223 liter

1. Persoonlijke Beschermingsmiddelen (PBM)

▶ Lokale productiecapaciteit

- BVR inzake ondernemingssteun aangepast aan de door de EU gecreëerde mogelijkheid om voor corona-gerelateerde investeringen extra steun toe te kennen (minister Crevits)
- Diversie lokale initiatieven starten op (Ontex, Van Heurck/ECA, Cartamundi, ...)

▶ Huidige richtlijnen gebruik PBM

- Vastgelegd bij Sciensano
- Projectgroep Richtlijnen staat in voor afstemming

1. Persoonlijke Beschermingsmiddelen (PBM)

▶ Evaluatie preventiebeleid voorzieningen

- Wetenschappelijk onderzoek loopt hieromtrent
- Input aan voorzieningen via het draaiboek
- Zorginspectie zal ondersteunen n.a.v. controles

▶ Infectiepreventie en handhygiëne

- Opdracht in draaiboek-aanpak
- Opdracht voor IDEWE, elke voorziening en de koepels
- Opdracht aan VIVES voor ontwikkeling e-learning module infectiepreventie

2. Personeel WZC

2. Personeel WZC

▶ Gerichte en praktische opleidingen

- Uitbreiding e-learning module over infectiepreventie
- Dient plaats in VTO-beleid (vorming, training, opleiding) van elke voorziening te krijgen

▶ Extra steun zorgwerkers

- Gesprekken over sociaal akkoord zijn opgestart – o.a. bemiddelaar aangeduid door de Regering
- Geactiveerde steunmaatregelen:
 - Leegstandvergoeding WZC
 - Inzet extra personeel (via versnelde RVT-reconversie)
 - Project om zij-instromers om te scholen naar verpleeg- of zorgkunde (Intersectoraal Fonds Gezondheidszorg)
 - Financiering CRA (uitbreiding)
 - Financiering IFIC fase 1 (uitvoering VIA 5)

2. Personeel WZC

▶ Rol CRA

- Financiering van CRA-arts werd uitgebreid
- Overleg opstarten omtrent rol CRA-arts o.a. met Domus Medica

▶ Mobilisatieplan extra personeel

- Bevoegdheid WZC zelf
 - Zomer 2020: Inschakelen van zelfstandig zorgpersoneel, interim personeel, diensten gezinszorg of personeel gedetacheerd vanuit andere sectoren
 - Website “Helpdehelper” geactualiseerd

▶ Wet zorgberoepen

- Nieuwe profielen → Overleg met federaal niveau nodig rond KB78

3. Welzijn bewoners en personeel tijdens pandemie

3. Welzijn bewoners en personeel tijdens pandemie

- ▶ **Garanderen van minimale bezoekenregeling**
 - Minstens één keer per week één bezoeker toelaten
 - Communicatie vanuit Taskforce naar alle sectoren
 - Oproep om menselijkheid voorop te stellen
- ▶ **Richtlijnen opnamestop voor alle sectoren**
 - Richtlijnen voor alle sectoren uitgewerkt
 - Verdere opvolging en nodige aanpassingen door Projectgroep Richtlijnen.
- ▶ **Richtlijnen bezoekmodaliteiten voor alle sectoren**
 - Flexibel inspelen op specifieke lokale situatie!
 - Benadering op maat
 - Lokale/regionale regie
 - Agentschappen reiken instrumentarium aan

3. Welzijn bewoners en personeel tijdens pandemie

▶ Richtlijnen bezoekmodaliteiten voor alle sectoren

- Beschrijven van 4 scenario's met beslissingsinstrumentarium (*VAPH, Opgroeien, GGZ en Welzijnswerk*)
- Geactualiseerde (kader)richtlijnen voor andere voorzieningen van Z&G
- *Kleurcodes: advies gevraagd aan RAG/RMG*

▶ Erkenning rol mantelzorgers en vrijwilligers

- Volwaardige partners in richtlijnenbenadering
- Verder mogelijk overleg met vertegenwoordigers
- Vertegenwoordigd in Taskforce
- Vertegenwoordigd in klankbordgroep “Actieplan mentaal welzijn”

3. Welzijn bewoners en personeel tijdens pandemie

- ▶ **Contactbeperking bij levenseinde absoluut vermijden**
 - Opgenomen in richtlijnen
- ▶ **Mensenrechtenperspectief bij voorzorgsmaatregelen**
 - Ethisch kader opgesteld
 - Woonzorglijn als meldpunt
- ▶ **Mentale ondersteuning medewerkers zorgsector**
 - Ondersteuningsinitiatieven actieplan 'Mentaal welzijn'
 - www.zorgsamen.be (steunpunt GGZ neemt trekkersrol over)
 - Projectgroep Psycho-sociaal Welzijn volgt op

3. Welzijn bewoners en personeel tijdens pandemie

- ▶ **Psychologische hulpverlening binnen WZC**
 - Actieplan “Zorgen voor morgen”
 - Eerstelijnspsycholoog voor bewoners WZC (maatregelen federale overheid)
- ▶ **Personen met dementie en andere psycho-geriatrie diagnostische diagnoses als aparte doelgroep**
 - Aanbevelingen zijn volledig vertaald in de richtlijnen
 - Projectgroep Richtlijnen → Opvolging en eventuele aanpassingen

3. Welzijn bewoners en personeel tijdens pandemie

- ▶ **Vroegtijdige zorgplanning voor iedere bewoner**

- Gerealiseerd : vastgelegd in kaderrichtlijn rond zorgplanning, palliatie en levenseindezorg

- Maakt deel uit van kwaliteitsindicatoren die het VIKZ opvolgt

4. Vroegdetectie en - signalisering

4. Vroegdetectie en -signalering

▶ Draaiboek lokale uitbraken

- Alarmdrempels en bijhorende actielijnen
- Belangrijke rol outbreak-support, mobiele teams en zorgraden (eerste lijn)
- Randvoorwaarden: gevalsdefinitie en teststrategie

• Mobiele teams (*stavaza*)

- 3,4 artsen beschikbaar; 4,5 in selectieprocedure
- 8,8 verpleegkundigen beschikbaar; 4 in selectieprocedure
- Gezondheidspromotoren / administratie : selectie bezig
- Ter beschikking stelling vanuit VRGT, Stad Antwerpen, CLB-group, Wit Gele Kruis, IDEWE

5. Teststrategie

5. Teststrategie

- ▶ Strategie op interfederaal niveau bepaald binnen IMC
- ▶ Duidelijke richtlijnen voor testen in WZC
 - Projectgroep Testing: Opvolging en eventuele wijziging
- ▶ Richtlijnen voor teruggekeerde vakantiegangers
- ▶ Gevolgen testresultaten
 - Projectgroep testing en Taskforce volgt op en neemt beslissingen i.f.v. covid-evolutie en noden.

5. Teststrategie

- ▶ **Voldoende testcapaciteit en efficiënte logistieke flow**
 - Opgevolgd in bevoegde Federale- en Vlaamse overlegorganen
- ▶ **Drive-throughs sneltesten**
 - Strategie bepaald in overleg met huisartsenkringen
 - Te bekijken ifv globale capaciteit
- ▶ **Veralgemeende screening (preventieve testing) van personeelsleden WZC**
 - Screening verwerkt in teststrategie
 - Plafonds infectiegraad overschreden → veralgemeende screening in gemeenten

5. Teststrategie

- ▶ Bij uitbraak kunnen mobiele teams ingeschakeld worden om te testen
- ▶ Testafnames in WZC op elk moment mogelijk
- ▶ Rol zelftests/speekseltests wordt bekeken binnen RAG/RMG

6. Contactopsporing

6. Contactopsporing

- ▶ **Blijvende progressie en positieve cijfers**
 - Cijfers worden systematisch opgevolgd in het interfederaal comité testing en tracing. Knelpunten worden daar ook aangepakt.
- ▶ **Permanente evaluatie en opvolging in Vlaamse stuurgroep contactopsporing, het interfederaal comité testing en tracing en op diverse politieke fora.**
- ▶ **Lokale contactopsporing voor bottom-up systeem**
- ▶ **Vlaamse controletoren is gerealiseerd**

7. Communicatie

7. Communicatie

- ▶ **Crisis communicatie : afspraken binnen taskforce**
→ Communicatiemomenten, inhoud communicatie en deadlines bepaald in overleg met stakeholder
- ▶ **Toekomstgericht : Communicatie-expertise toevoegen aan Projectgroep Richtlijnen**
- ▶ **Initiatieven om doelgericht te communiceren naar groepen en culturele gemeenschappen**

8. Draaiboek

8. Draaiboek

- ▶ Vanaf 21/08 heeft elke voorziening een draaiboek ter voorbereiding op tweede golf
- ▶ Elke instelling werkt draaiboek zelfstandig uit gegeven lokale context en personeelssituatie
- ▶ **Team infectieziektebestrijding**
 - Proactief contact met instellingen
 - Specifiek advies
- ▶ Draaiboeken en richtlijnen worden in overleg voortdurend bijgesteld en aangepast

9. Crisismanagement

9. Crisismanagement

- ▶ Koepels delen ervaringen tussen leden
- ▶ Versterking CRA
- ▶ Outbreakplan WZC
- ▶ Evaluatie inzet van crisismanagers voorzien
- ▶ Uitbreiding werking mobiele teams
 - Voorzieningen outreachend ondersteunen
 - Psychosociale luik

10. Kwaliteitscontrole

10. Kwaliteitscontrole

▶ Zorginspectie

→ Toetsing van dagelijkse infectiepreventie

→ Controlerende- en coachende taak: “Zorginspectie 3.0”
(project met ondersteuning door UA)

▶ Dagelijkse infectiepreventie als basis voor bijsturen of aanscherpen beleid

▶ Actualisering handleiding “Goed bestuur”

→ Overlegstructuren en inspraak bewoners, mantelzorgers...

▶ Kwaliteitskaders

→ Opdracht VIKZ en VIVEL

→ Nieuw kwaliteitsdecreet (gepland)

11. Samenwerking en ondersteuning tussen sectoren en organisaties

11. Samenwerking en ondersteuning tussen sectoren en organisaties

- ▶ Draaiboek 'lokale uitbraken' met input van Projectgroep Externe partners
 - ELZ met uniek aanspreekpunt
 - Rol van mobiele teams
- ▶ Samenwerkingsafspraken tussen WZC en ziekenhuizen effectief uitrollen
 - Model samenwerkingsprotocol is bezorgd aan WZC
- Projectgroep Externe partners volgt concrete samenwerkingen (bv. rond cohortezorg) verder op

11. Samenwerking en ondersteuning tussen sectoren en organisaties

- ▶ Platform Helpdehelpers (medische reserve)
 - Overleg VDAB: werking duurzaam verankeren
- ▶ Overleg opstarten met mantelzorgverenigingen over beleid mantelzorgers en vrijwilligers tijdens coronacrisis
- ▶ Koepels ondersteunen implementatie van kader dat samen wordt uitgetekend voor voorzieningen
- Schakelzorgcentra
 - Werking geëvalueerd. Geen reactivatie voorzien

12. Structuren voor performant crisisbeheer

12. Structuren voor performant crisisbeheer

- ▶ Voorwerp van politieke bespreking en besluitvorming
 - O.a. onderwerp van overleg binnen RMG, IMC, ...
 - Eerst evaluatie
- ▶ Uitbreiding Taskforce → BEFEZO, de VLORA en vertegenwoordigers mantelzorgvereniging

13. Data en digitalisering

13. Data en digitalisering

- ▶ Belang van goede en gedigitaliseerde registratie en monitoring
- ▶ **Projectgroep Cijfers en Monitoring**
 - Verdere digitalisering en gebruiksvriendelijke en geautomatiseerde gegevensdeling

13. Data en digitalisering

- ▶ Sinds eerste golf: Lokale besturen, provincie gouverneurs en noodambtenaren hebben dagelijks toegang tot:

(op niveau van individuele voorziening)

- Dashboard Rapport WZC
- Dashboard Kwadrant

- ▶ “Zorgatlas” → Sinds 1/08 voor lokale besturen, burgemeesters, gouverneurs en zorgraden

- Besmettingen in gemeente of provincie
- Statistische sector of wijkniveau
 - Medische expert bij zorgraad ELZ heeft persoonsgegevens

13. Data en digitalisering

- ▶ Gegevens per provincie voor grote publiek
→ Anonimiseren van voorzieningen

14. Uitrol COVID-vaccinaties

14. Uitrust COVID-vaccinaties

- ▶ Vlaamse werkgroep vaccinatie in overleg met Hoge Gezondheidsraad
- ▶ Op IMC is werkgroep opgestart voor aankoop van COVID-vaccins o.l.v. het FAGG (met participatie vanuit Z&G).
- ▶ Gratis pneumokokkenvaccin voor alle WZC-bewoners
- ▶ Opstart van "economische" griepvaccinatie vanaf 15/11 (voorrang aan risicogroepen)
- ▶ Er zal sensibiliseringscampagne worden opgezet n.a.v. het COVID-vaccin